

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu
Dyddiad y Cyfarfod:	Tachwedd 2012
Swyddog / Aelod Arwain:	y Cynghorydd David Smith / y Cynghorydd Bobby Feeley
Awdur yr Adroddiad:	Emma Rathbone
Teitl:	Cynllun Cyfiawnder Ieuencid Strategol Tair Blynedd

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor Craffu am gefndir, diben a bwriadau'r Cynllun Cyfiawnder Ieuencid Strategol ac mae'n darparu'r drafft terfynol y bwriedir ei gyflwyno i'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid a'i gyhoeddi a'i ddosbarthu wedyn.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid (YJB) yn goruchwyllo'r system cyfiawnder ieuencid yng Nghymru a Lloegr ac mae'n gweithio i atal troseddu ac aildroseddu gan blant a phobl ifanc o dan 18 oed.

Mae gofyn i'r Bwrdd fonitro perfformiad y system cyfiawnder ieuencid a rhoi gwybod amdano i'r Ysgrifennydd Cartref. Gwna hyn drwy'r Cynlluniau Cyfiawnder Ieuencid Strategol a gyflwynir bob blwyddyn gan bob Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid (YJS) a thrwy gasglu data perfformiad. Mae Timau Rhanbarthol y Bwrdd yn cael cyflwyniad y Cynllun Cyfiawnder Ieuencid.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr aelodau'n ystyried adolygiad Cynllun Cyfiawnder Ieuencid Strategol Conwy/Sir Ddinbych ar gyfer 2012/2013 ac yn rhoi sylwadau amdano.

4. Manylion yr adroddiad

Mae'r Cynllun Cyfiawnder Ieuencid Strategol yn disgrifio'r ffordd y mae gwasanaethau cyfiawnder ieuencid lleol yn gweithredu, yr heriau a wynebant a'u cynlluniau i oresgyn risgiau posibl rhag cyflenwi yn y dyfodol. Er mwyn sicrhau canlyniadau cyfiawnder ieuencid, rhaid i dimau troseddau ieuencid weithredu'n effeithiol mewn dau sector allweddol: cyfiawnder troseddol a gwasanaethau i blant a phobl ifanc. Dylent fod yn cyd-fynd ac ymgysylltu'n agos â Phartneriaethau Plant a Phobl Ifanc a Phartneriaethau Diogelwch Cymunedol. Yng Nghymru, golyga hyn fod Byrddau Cyfiawnder Ieuencid yn gweithredu mewn amgylchedd a lywodraethir gan linellau atebolrwydd

datganoledig a neilltuedig i Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cynulliad Cymru. Am y rheswm hwn, mae'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid yn gweithio gyda'r weinyddiaeth ddatganoledig i sicrhau bod ei gweithgarwch monitro a gwella arfer yn briodol i ddarparu gwasanaethau plant yng Nghymru.

Blaenoriaethau Lleol

Ein cwsmeriaid

Ein prif gwsmeriaid yw plant a phobl ifanc yn y system cyfiawnder ieuencid, eu teuluoedd a dioddefwyr eu troseddau. Gweithiwn hefyd gyda phlant a phobl ifanc a'u teuluoedd i'w hatal rhag ymuno â'r system cyfiawnder ieuencid. Byddai cwsmeriaid eilaidd yn cynnwys pob cymuned yng Nghonwy a Sir Ddinbych sy'n teimlo effaith ymddygiad troseddol a gwrthgymdeithasol plant a phobl ifanc yr ydym yn ceisio ei leihau a'i atal.

Yr hyn a ddarparwn i Sir Ddinbych/Conwy

Mae Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Conwy/Sir Ddinbych yn bartneriaeth amlasiantaethol statudol a gynhelir yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Ein diben yw atal plant a phobl ifanc rhag troseddu ac ar yr un pryd diogelu eu lles, diogelu'r cyhoedd a helpu i adfer y niwed a achoswyd i ddioddefwyr eu troseddau. Ein nod yw gwneud Conwy/Sir Ddinbych yn lle mwy diogel byth i fyw a helpu pobl ifanc i gyflawni hyd eithaf eu gallu mewn bywyd. Ymdrechwn yn galed i weithio'n rhagweithiol gyda phoblogaeth amrywiol y ddwy sir.

Blaenoriaethau strategol ein gwasanaeth am y 3 blynedd nesaf

Sut mae'n blaenoriaethau yn helpu i gyflawni Uchelgeisiau Strategol y Cyngor

Bydd Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Conwy/Sir Ddinbych yn cyfrannu at nodau strategol y ddau awdurdod lleol drwy ei wneud yn lle mwy diogel i fyw a gweithio a galluogi pobl ifanc i gyfrannu'n gadarnhaol at eu cymunedau ac atal effeithiau negyddol ar eraill.

Sut mae'n blaenoriaethau yn helpu i gyflawni rolau craidd y Cyngor

Bydd camau yng nghynllun Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Conwy/Sir Ddinbych yn cyfrannu at rôl graidd y Cyngor 'i fod yn rhwyd diogelwch i'r bobl sy'n fwyaf agored i niwed yn ein sir a diogelu'r cyhoedd' gan gyfeirio'n arbennig at weithio gyda phartneriaid i gyflenwi ymagwedd gydgyssylltiedig at droseddwyr cyson iawn a sicrhau bod pobl sy'n agored i niwed yn ddiogel yn eu cartrefi, eu hysgolion a'u cymunedau.

Pe byddai'r blaenoriaethau hyn yn cael eu cyflawni:

- Byddai plant a phobl ifanc yn ddeddfgadwol, yn ymddwyn yn gadarnhaol ac yn dangos parch at eraill

- Byddai rhieni'n cymryd cyfrifoldeb am ymddygiad eu plant
- Byddai cymunedau'n credu eu bod yn cytuno'n dda â'i gilydd a bod ganddynt hyder yn y ffordd y mae awdurdodau lleol a'r heddlu'n ymdrin â throseddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.
- Byddai dioddefwyr trosedd yn teimlo bod rhywfaint o'r niwed a achoswyd wedi'i adfer a byddai gan y cyhoedd hyder a byddent yn teimlo'n ddiogel
- Byddai'n lleihau nifer y plant a'r bobl ifanc sy'n ymuno â'r system cyfiawnder ieuencid (newydd-ddyfodiaid)
- Byddai'n lleihau aildroseddu gan blant a phobl ifanc
- Byddai'n lleihau niferoedd y bobl ifanc sy'n mynd i'r ddalfa (carchar) naill ai wedi'u dedfrydu neu ar remand

Cytunwyd ar yr amcanion gweithredol canlynol ar gyfer 2012-15: (mae blaenoriaethau pellach â thema benodol yn adran 3 o'r cynllun gweithredu)

1. Defnyddio mwy o bartneriaethau ac asiantaethau cymunedol i nodi ardaloedd problemus ac atebion posibl, er mwyn canolbwyntio gweithgareddau atal troseddau ieuencid lle maent yn fwyaf tebygol o gael effaith uniongyrchol
2. Sicrhau bod Polisi'r Broses Rheoli Sicrhau Ansawdd yn cael ei ddilyn i brofi bod pob achos yn cael ei oruchwylio'n rheolaidd gan reolwyr o'r dechrau i'r diwedd
3. Bod asesiad amserol a graenus o ba mor fregus ydy'r unigolyn a'i *Risg o Niwed i eraill* yn cael ei gwblhau ar y dechrau, fel sy'n briodol i'r ddedfryd benodol.
4. Bod y cynllun gwaith a'r asesiad Ased gyda'r achos yn cael eu hadolygu'n rheolaidd a hynny mor aml ag a ddywed yn y safonau cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau troseddau ieuencid ac ar ôl unrhyw newid sylweddol.
5. Datblygu cyfranogiad pobl ifanc ymhellach ar draws y fwrdeistref, er mwyn eu cynnwys yn weithgar wrth nodi'r materion a'r meysydd sy'n peri gofid iddynt hwy a chreu'r atebion.
6. Integreiddio asesiadau o bobl ifanc er mwyn adnabod yn well pwy sy'n fwyaf tebygol o aildroseddu, er mwyn targedu ymyriadau. Gyda datblygiad yr ymagwedd raddedig a'r Gorchymyn Adsefydlu Ieuencid (YRO), bydd asesu a nodi Risg yn effeithiol mewn modd cyson yn ganolog i gyflawni ymyriadau effeithiol.
7. Gosod mentrau partneriaeth yn eu lle i fynd i'r afael ag atgwmpo ymhlith pobl ifanc, mewn cydweithrediad â'r Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc, y Bwrdd Diogelu Lleol ac ysgolion.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r cynllun yn cyfrannu at y weledigaeth i blant a phobl ifanc yn Sir Ddinbych lle mae'r plant a'r bobl ifanc yn cael eu grymuso a'u cefnogi i ddatblygu hyd eithaf eu gallu a chael y sgiliau a'r cyfleoedd bywyd i chwarae rhan weithgar mewn cymdeithas. Mae'r cynllun hefyd yn cefnogi gweledigaeth

ar gyfer diogelwch cymunedol lle mae pobl leol yn byw mewn cymuned ddiogel, oddefgar, yn rhydd o ofn.

Mae'r cynllun hefyd yn cefnogi'r Cynllun Mawr i Sir Ddinbych ac mae'n gysylltiedig â'r Cyd-fwrdd Diogelu Plant Lleol ar gyfer Conwy a Sir Ddinbych.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae gan Wasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Conwy/Sir Ddinbych strwythur cyllidebu cymhleth sy'n cynnwys arian asiantaethau partner a chyfraniadau ariannol mewn nwyddau, cyllid llywodraeth craidd gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid i Gymru a Lloegr ac amrywiaeth o gyllid am amser cyfyngedig. Ariennir y Cynllun Cyfiawnder Ieuencid Strategol o gyllideb graidd y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid. Conwy sydd â'r rheolaeth ariannol ar y bartneriaeth.

7. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

Ymgynghorwyd â Bwrdd y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid, ei Reolwyr Strategol, ei Reolwyr Gweithredol a'r Tîm Diogelwch Cymunedol ar y cynllun ac maent wedi cyfrannu'n briodol. Ar ôl i'r pwyllgor gytuno ar ei gynnwys, gellir ei gyhoeddi.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Rhaid i'r costau cysylltiedig â gweithredu'r Cynllun gael eu cynnwys o fewn terfynau y cytunir arnynt. Mae cyfraniad ariannol y cyngor at y bartneriaeth tua £220k.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae gwaith y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid fel y'i nodir yn y Cynllun Cyfiawnder Ieuencid yn cyfrannu'n sylweddol at leihau trosedd ac anrhefn gan bobl ifanc yng Nghonwy.

Mae cynaliadwyedd y cynllun hwn yn amodol ar ddyraniadau adnodd a geir gan y gwasanaeth o nifer o ffynonellau. Am y rheswm hwn, caiff y cynllun ei adolygu'n flynyddol.

Mae'r Goblygiadau Hawliau Dynol – yn unol â deddf trosedd ac anrhefn 1998.

Os na chytunir ar y cynllun, byddai'n arwain at dorri Cyfansoddiad y Cyngor o gael cynllun Cyfiawnder Ieuencid Strategol statudol yn ei le felly ni fyddai'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid yn rhyddhau'r cyllid i'r gwasanaeth, gan effeithio'n negyddol ar gynllunio cyfiawnder ieuencid lleol.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Deddf Trosedd ac Anrhefn 1998, a 38

11. Atodiad

Cynllun Cyfiawnder Ieuencid Conwy a Sir Ddinbych 2012-15